

نگاهی به زندگی سیاسی نخستین رییس‌جمهوری ایران

بنی‌صدر درگذشت

دی‌ماه 99 بود که نخستین‌بار شایعه‌ای در خصوص درگذشت سیدابوالحسن بنی‌صدر در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد؛ شایعه‌ای که البته هنوز ساعتی نگذشته از سوی چندین منبع رسانه‌ای و خبرگزاری بین‌المللی تکذیب شد. اما دیروز وقتی خانواده بنی‌صدر خبر مرگ پدر را روی سایت شخصی او گذاشتند، باوجود آنکه آنان بدون اشاره به علت، صرفاً از این مهم خبر دادند، امکان تردید در صحت و سقم خبر وجود نداشت. به خصوص آنکه در همین خبر مختصر محل مرگ بنی‌صدر نیز اعلام شده بود؛ بیمارستان سالپتریه - پاریس!

خبر درگذشت سیدابوالحسن بنی‌صدر در ۸۸ سالگی در حالی دیروز منتشر شد که زندگی سیاسی او شاید همچون هر سیاستمداری همواره موضوع بحث‌هایی ضدونقیض از جانب موافقان و مخالفان بوده است. سیدابوالحسن بنی‌صدر فرزند آیت‌الله سیدنصرت‌الله بنی‌صدر بود و در خانواده‌ای مذهبی به دنیا آمد. او که پس از اتمام تحصیلات مقدماتی، به دانشگاه تهران رفت و لیسانس اقتصاد و حقوق اسلامی گرفت، در ادامه با پیوستن به جبهه ملی، به عنوان لیدر دانشجویان مخالف رژیم پهلوی وارد عرصه سیاست شد و به خصوص در جریان قیام ۱۵ خرداد سال 42 از جمله چهره‌های فعال بود. فعالیت‌هایی که همان روز منجر به مجروحیت او شد و کمی بعد، در بهمن‌ماه همان سال با حمایت احسان نراقی از موسسان بنیاد فرهنگ ایران، به فرانسه مهاجرت کرد تا تحصیلاتش را در دانشگاه سوربن پی بگیرد. مسیری که او تا انتها پیمود و موفق به کسب مدرک دکترای اقتصاد و سرمایه‌گذاری از این دانشگاه شد. با این حال با شرکت در مراسم تشییع و خاکسپاری پدر در سال 50، فرصتی پیش آورد که منجر به آشنایی او با امام خمینی در تبعیدگاه ایشان در نجف اشرف شد. آشنایی‌ای که 7 سال بعد، منجر به آن شد که وقتی امام با پرواز بویینگ ۷۴۷ معروف به پرواز انقلاب به ایران بازمی‌گشت، او نیز از مسافران آن پرواز باشد. بازگشت بنی‌صدر به کشور اما فراتر از این، باعث شد که او در بهمن‌ماه 58 و با پیروزی در نخستین انتخابات ریاست‌جمهوری با حدود ۱۱ میلیون رای با کسب ۷۶ درصد آرا شرکت‌کنندگان به عنوان اولین رییس‌جمهوری و نخستین فرمانده کل قوای ایران در نظام جدید سیاسی مشغول به کار

شود. با این همه آنچه «شکاف ایدئولوژیک میان او و نیروهای انقلاب به خصوص اعضای جریان رقیب یعنی حزب جمهوری اسلامی» توصیف میشود، رفته رفته موجب فاصله گرفتن او از کادر طلایی نظام جمهوری اسلامی و از دست دادن اعتماد رهبر انقلاب و مجلس شورای اسلامی شد و نخستین رئیس جمهوری ایران خیلی زود با حکم عدم کفایت از کار برکنار شد. این روند اما به خصوص پس از واقعه هفتم تیر و انفجار مقر حزب جمهوری اسلامی و شهادت دکتر سید محمد حسینی بهشتی و ۷۲ نفر از اعضای حزب، تشدید شد و او آرام آرام به سوی سازمان مجاهدین خلق رفت. بنی صدر در نهایت چند روزی پس از پیروزی محمدعلی رجایی در دومین انتخابات ریاست جمهوری ایران همراه با مسعود رجوی با یک فروند بویینگ ۷۰۷ با خلبانی سرهنگ معزی از فرودگاه مهرآباد گریختند و برای همیشه به فرانسه پناهنده شد و از همان زمان، به عنوان یکی از مخالفان سرسخت نظام جمهوری اسلامی فعالیت خود را در مقام اپوزیسیون از سر گرفت و روز گذشته پس از سالها فعالیت ناکام در این جبهه تازه، در ۸۸ سالگی در بیمارستانی در پاریس درگذشت.

۰۰۰۰۰۰۰۰ 1400 ۰۰۰ 18 ۰۰۰۰۰۰۰۰ ۰۰۰۰۰۰۰۰:۰۰۰۰